

The background features a light cream color with several small, square illustrations of butterflies in various colors (green, yellow, brown) scattered across the top and sides. A large, stylized floral arrangement in shades of yellow and green, with white flowers and green foliage, is positioned at the bottom left and right. A thin, grey, swirling vine-like line runs horizontally across the middle, passing behind the main title.

© Ш “Васа Живковић”

Из летописа
наше школе

Панчево, 2009

Мело, Мело, хајдемо играти
пиљака!
Хајде, ко ће почети?
Пољем бежи зец,
А за њиме зечица
И њихова дечица,
Пси за њима држи, држи,
А зечеви били бржи!

Даје се на знање! Даје се на знање! У нашем Панчеву,
а у Горњој вароши, захваљујући многопоштованој удови
Ламбовић, која кућу своју остави Српској православној
цркви, оснива се прва српска школа!

Наташа: Тако почиње прича о нашој школи – најстаријој у Панчеву и
једној од најстаријих у околини – још од далеког 18. века.

Марко: Драги гости, поштовани суграђани, крените са нама на ово
историјско путовање! Желимо да се похвалимо и покажемо као ђаци
школе која данас слави значајан јубилеј – 130 година постојања.

Наташа: Данас се поносимо јер је наша школа још старија према
писаним изворима. Одувек је била буктиња образовања и васпитања,
вере, наде и љубави у очувању идентитета српског народа. Поносни
смо што смо део бројних генерација које су стасавале одавде.

Марко: Одувек је била жариште око кога су се окупљали млади, где су стицали знање, а из ње
одлазили ширећи нова схватања и нове погледе.

Фолклор: грађанска игра

Љубим руке, милостива госпођице! (*клања се, скида шешир*) Schuldigen Sie bitte, куда тако журно у ово дивно јутро?

Ох, млади господине, unmöglich /немогуће, (*махне лезом*), не желим да закасим у школу! Зар у Вашој часови нису већ почели?

УЧИТЕЉ: Тако је, Милице. Главни циљ Доситејевог учења био је да просвећује, модернизује српско друштво... Писао је лепим, једноставним језиком, који сви могу разумети. Његови савети су искрени и топли, јер га је животно искуство довело до тога... О чему је Доситеј још писао?

ДЕЧАК: (размишља) Како треба ићи за науком. (као да се сети) И како су прошла она глупа и слепа времена кад се међу нама говорило: ***Боље је шест вранаца у каруца него шест школа у глави.***

ДЕВОЈЧИЦА: И како је незнање, простота народа узрок сваком злу. Зато учени треба да пишу на простом језику, који сви знају.

ДЕЧАК: И сам Доситеј писао је сликовито и народски, користио лепа поређења. Ова ми се највише допадају (чита) ***Богат човек без науке подобан је волу с позлаћени рогови. Или Лепота без разума је цвет у благу.***

Марко: За време Краљевине Југославије 1923. године наша школа добија име „Доситеј Обрадовић“, доказујући свој значај и именом првог министра просвете у влади Карађорђа Петровића. Ова година такође је посвећена значајном јубилеју – два века од доласка Доситејевог у Србију, где је узео пуно учешће у стварању модерне, европске Србије.

Наташа: Али Балкан је буре барута. Немиран, трагичан, родољубив. Ратови не заобилазе.

Марко: За време Другог светског рата школа је измештена, са свим проблемима које доноси окупација и поратно време.

Наташа: Једна од знаменитих личности која је у то време похађала нашу школу је и Мирослав Антић.

Марко: Много година касније написао је причу из детињства.

Мирослав Антић, Кад сам био гарав

(одломак)

У она тако дивна и далека времена, кад сам био дечак, имао сам у основној школи друга Милета Петровића, малог буљооког Циганина кога су звали Миле Глупави, или како се то на циганском каже: Миле Дилеја. Многи Цигани зову се Николићи, Петровићи или Јовановићи, многи се и данас зову Миле, али онај мој друг, онакав Миле Дилеја, никада се више неће родити.

...

Мој Миле је морао да носи на руци жуту траку. Тако су окупатори одредили. Жута трака је значила да он није човек, него Циганин и да свако може да га убије кад хоће.

Био је насмрт преплашен. Водио сам га кући из школе, узимао од њега траку и стављао на свој рукав. Догодило се једном да смо, враћајући се тако, срели немачког војника. У шлему, под оружјем, а

једва да је био пет или шест година старији од нас двојице. Имао је два плава ока, румено лице, у први мах учинило ми се чак доброћудно. Уперио ми је пушку у груди и упитао, уз врло срдачан осмех:

-Чега се то вас двојица играте?

-Ничега – рекао сам. – Он се боји, па му чувам страх.

-А шта је он теби кад му чуваш страх?

-Брат – казао сам.

-И даље се смешкао. Исукао је бајонет и ставио ми врх у ноздрву. Дигао га је тек толико да сам морао да се успнем на прсте.

-А кога се то бојиш? – упитао је Милета.

-Миле је ћутао и гледао у земљу.

-Боји се да га не убијете, господине војниче – казао сам дижући се и даље на прсте као да ћу полетети. Осећао сам да ми ноздрва полако пуца.

-А ти се не бојиш?

-Свако ко је мали мора да има старијег брата који ће га чувати – рекох.

-А где је твој старији брат?

-Немам га, господине војниче – казао сам. Зато се и ја бојим кад сам сам. Али пред Милетом не смем. Морам да чувам његов страх.

Не престајући да се смешка, војник ме је повео улицом. Ишао сам тако на прстима, са бајонетом у раскрвављеној ноздрви и људи су нам се склањали с пута. Војника је све то веома забављало.

Очекивао је, ваљда, да ћу заплакати. А ја од силног страха и бола нисам умео ни да мислим ништа друго и стално сам понављао у себи: немој се саплести, остаћеш без носа.

Водио ме је тако два угла. Онда му је, изненада, све то досадило, ошамарио нас је обојицу и отерао. И данас, кад ме Цигани загрле и кажу ми: брате, ја се пипнем за ноздрву. А ону жуту траку чувам за успомену, сложену у једној књизи као што деца у споменарима чувају неки, само њима драги, цвет.

...

Убили су га фашисти у другом светском рату, 1942. године, и сад лежи негде ка селу Јабуци, код Панчева, у великој заједничкој гробници безимених жртава. Две хумке. У равници, на некадашњем дну Панонског мора, где је све ниско, оне и данас личе на две суморне планине. Понекад тамо одем, запалим свећу и плачем.

Наташа: Са поносом подсећамо на неке ђаке наше школе, а данас признате и познате јавне личности у уметности.

Марко: Школске 1952/53. основну школу завршио је Никола Рацков, професор Факултета музичке уметности у Београду.

Пијаниста НИКОЛА РАЦКОВ студирао је клавир на Музичкој академији у Београду у класи проф. Мелите Лорковић и проф. Станке Врињанин, где дипломира 1963. године. Затим наставља студије на Високој школи за музику у Франкфурту на Мајни, у Немачкој, где магистрира 1967. у класи проф. Бранке Мусулин.

Радио је као редовни професор на Катедри за клавир и шеф Катедре за медије Факултета музичке уметности у Београду.

У каријери је реализовао око 2200 наступа, изводећи широки репертоар од Баха, Моцарта, Бетовена, Шуберта, преко Листа, Шопена, Брамса, Равела до

Стравинског, Гершвина, Прокофљева и многих других аутора.

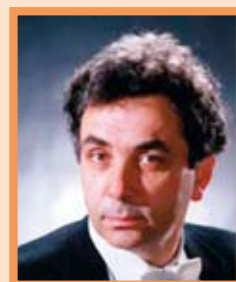
Обишао је све континенте, наступао на реситалима и са оркестрима. Живи у Београду.

Наташа: Школске 1955/56. ученик је био и Славољуб Коцић, оперски певач у Српском народном позоришту у Новом Саду.

Славољуб Коцић (тенор), завршио је Средњу музичку школу Стеван Мокрањац у Београду у класи проф. Радмиле Тирнанић и Музичку академију у Београду у класи проф. Звонимира Крнетића.

Наступао је у већини представа Београдске опере, и на сцени Позоришта на Теразијама, као носилац главних тенорских улога.

На оперској сцени у **Српском народном позоришту у Новом Саду** од 1984. године сталан је члан Опере. **Носилац је комплетног лирског и мелодрамског репертоара Српског народног позоришта.** Упоредо се бави и концертном активношћу. Снимао је за радио и телевизију.

Марко: Школске 1960/61. ученица је била и Слободанка Шобота, академска сликарка која је живела и радила у Панчеву.

СЛОБОДАНКА ШОБОТА АКАДЕМСКИ СЛИКАР-МАГИСТАР

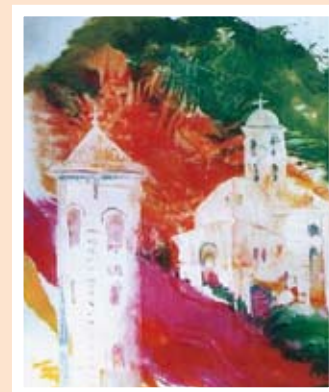
Рођена је 10. маја 1947. године.

Нашу школу похађала је школске 1960/61. године. Након средње школе завршила је Академију ликовних уметности у Београду-одсек сликарство. Затим је магистрирала таписерију на одсеку за текстил на Факултету примењених уметности и дизајна у Београду.

Била је учесник многобројних уметничких колонија у земљи и иностранству, имала је 52 самосталне изложбе и учествовала је у преко 500 колективних.

Од важнијих награда издвајају се: Награда за сликарство и таписерију на Октобарском салону у Панчеву, Награда за акварел на бијеналу акварела у Зрењанину и Шапцу, Откупна награда „Лазар Возаревић“ у Сремској Митровици и Народног музеја – Панчево.

Умрла је 16. фебруара 2004. године.

Наташа: Посебно задовољство нам је да представимо нашег драгог Панчевца, глумца Мирослава Жужића.

Марко: Он је нашу школу завршио школске 1958/59. Године.

Успомене из ђачке торбе, одломак

Мирослав Жужић

„Ову школу похађао сам половином прошлог века, када сам после мајчине смрти досељен из доњоварошке Тополе у најлепши сокак у Панчеву, у Бранка Радичевића улицу, код „Три круне“. То је улица у којој се од давнина извечери ашиковало под плаштом месечине и сеновитих липа, где су момци шапутали нежне речи учећи их од шуморења липових грана док су се лепе панчевке снебивале нудећи у замену за исто по коју лепу реч и пољубац дат као апотекарском кашичицом своје дилберу. Већина мојих другара из сокака похађала је „Змај Јовину“ школу. Ја сам мерио колико има корачаји до једне и друге школе. 126 корачаји било ми је краће до школе „Код црвеног вола“ па сам се у исту и уписао. Међутим, нисам знао да та школа има и другу зграду у центру Маргите, дакле још километар даље. Кад сам то сазнао било је касно да се исписујем. Мени је баш пасирало да тај шести разред шипчим чак до „Плуга“. Уписан сам био у немачко одељење...“

Прослави јубилеја Школе придружио се и један од некадашњих ђака из генерације 1958/59. године Станко Шарац, данас успешан панчевачки предузетник.

У знак сећања и захвалности на те дане, школи је поклонιο рачунар са штампачем.

(На сцени Тоша и Васа)

Тоша: Сине, ја бих да наставиш гимназију у Сремским Карловцима са Јованом. Старији си, пази на брата. После идеш у Сегедин на философију.

Васа: Како Ви, оче, заповедате.

Сцена друга

Сцена прва

ГЛАС 2: Поштовани јереј Теодор оставио је достојног сина Василија, који је својим понашањем задобио њихову пажњу и општу љубав.

Глас: За ту лепу мушку појаву, с јасним погледима на свет

1.Глас: Господствен и љубазан

2.Глас: Даровит и интелигентан

3.Глас: Доброћудан и скроман

ГЛАСОВИ (заједно):

Слава теби, Боже наш,
Сви возпојмо данас радо;
Јер пастира дати знаш,
Каквог давно жели стадо,
Василија даде нам,
Кој` сад краси свети храм.

ГЛАС 1: *И од тада кад год би „наш млади парох ступио на амвон и почео простонародним лепим језиком слово и благодареније говорити, то би обште суза проливање проузроковало“.*

ГЛАСОВИ (заједно):

Што си мио свима нама,
Што те љуби варош ова:
Узрок јесу твоја слова
Твога ума дивни дар!!!

ПРОТА-ВАСА: Без науке, здраве и чисте - нема, браћо, берићета, нема за нас будућности. Зато: оцеви, матере и старешине, шаљите децу своју у школу – ако народу своме добро желите и не шаљите их по морању, но радо и вољно! И не отварајте само деци врата школска, но почешће завирујте у школе да видите шта вам деца раде и разаберајте да ли мали ученици и напредују у науци... И по трећи пут кажемо: водите децу у школу како ступе у шесту годину живота, па нека се уче докле не наврше дванаесту...Наша је будућност у нашим рукама! Амин!

Наташа: Овако је пре једног века поручивао родитељима прота Васа Живковић.

Марко: Наша школа од 1971.

године добија име по овом чувеном панчевачком пароху, катихети и професору српског језика на Вишој реалци панчевачкој, следбенику Вука Караџића, одличном говорнику, врсном педагогу, песнику, претходнику Бранка Радичевића, културном и политичком раднику 19. века.

Наташа: По човеку скромном, а који је пре сто година био далековид о значају школства и образовања. У другој половини 19. века у вароши се није десила ниједна политичка, просветна или културна згода, а да панчевачки прота није припомогао својим ентузијазмом, талентом, знањем, мудрошћу и искуством.

Марко: Школа у Карађорђевој 87 користи се скоро 100 година. Од 1912. када је мађарска држава подигла школску зграду па до данас то је простор у коме ми учимо. Ту ђаци прваци стичу своја прва знања.

Наташа: У таквим условима могуће је одржати и очувати традицију школе.

Трудимо се да пратимо све захтеве који се постављају испред нас и то показују наши резултати на такмичењима, пријемним испитима, у секцијама и ваннаставним активностима...

Драгана: Али прича о нашој школи није завршена. Она и даље траје, расте и развија се заједно са нама и спремно дочекује будуће генерације које ће вам једног дана опет испричати неку нову причу!

